

OPISTON TYÖELÄMÄSUHTEITA KOSKEVA SELVITYS -
TYÖSSÄOPPIMISPAIKKOJEN NÄKEMYS TYÖSSÄOPPIMISEN ONNISTUMISESTA

21.12.2007

SISÄLLYSLUETTELO

1. Työssäoppimisen onnistuminen kokonaisuutena.....	4
2. Työssäoppimisen vaikuttavuus	6
3. Työssäoppimisen järjestelyt.....	13
4. Työssäoppimisen toteutus	15
5. Työpaikkaohjaaja	17
6. Valmius ottaa opiskelijoita työssäoppimaan.....	19
7. Opiskelijoiden rekrytointi töihin	25
LIITE 1. Kaikki vastaukset.....	29
LIITE 2. Vastaukset työpaikoilta, joissa on tuettua ohjausta.	31
LIITE 3. Vastaukset työpaikoilta, joissa on tavallista työssäoppimista.	33
LIITE 4. Haastattelussa mukana olleet työssäoppimispaikat.	35

JOHDANTO

Keskuspuiston ammattiopisto tekee yhteistyötä työelämän kanssa erityisesti työssäoppimisen alueella. Muita mahdollisia yhteistyön alueita ovat ammattiosaamisen näytöt, työvoiman välitys ja opetussuunnitelmien kehittäminen. Työssäoppimisen onnistumiseen vaikuttaa kolme osapuolta: työpaikka, opiskelija ja opisto. Työssäoppimisprosessin omistaa kokonaisuutena toimialajohtaja ja omien opiskelijoidensa osalta ryhmävastaava.

Syksyllä 2007 toteutettiin haastattelututkimus, jossa laatupäällikkö ja työvalmentaja haastattelivat puhelimesta työssäoppimispaikkojen edustajia. Tutkimuksen kohteena olivat lukuvuoden 2006-2007 työssäoppimispaikat. Tällä kertaa erityisenä kiinnostuksen kohteena oli työssäoppimisen onnistuminen, kun ohjausta tuetaan. Tuettua ohjausta työssäoppimisessa tarjotaan niille opiskelijoille, joilla työssäoppimisen suorittaminen olisi muuten vaikeaa. Työssäoppimispaikkojen yhteystietoina käytettiin HOJKS rekisterin sisältämiä tietoja sekä työvalmentajan tietoja ja näin saatiin ajan tasalla olevia yhteystietoja työssäoppimispaikoista. Tavoitteena oli poimia otoksena työssäoppimispaikkoja, joissa oli sekä tuettua ohjausta että tavallista ohjausta.

Vastauksia saatiin 45:stä työssäoppimispaikasta ja vastaukset luokiteltiin haastattelun yhteydessä luokkiin kyllä, vaihtelevasti ja ei. Vastaukset tallennettiin haastattelun yhteydessä tietokantaan verkon välityksellä ja laatupäällikkö laski tulokset MrInterview ohjelmalla sekä MS Excelillä.

Haastattelussa käytettiin Opetushallituksen julkaisemia kysymyksiä, joita täydennettiin tarvittavilta osilta. Haastattelun painopiste oli työssäoppimisen onnistumisessa, muita alueita olivat työvoiman tarve ja opetussuunnitelmien kehittäminen.

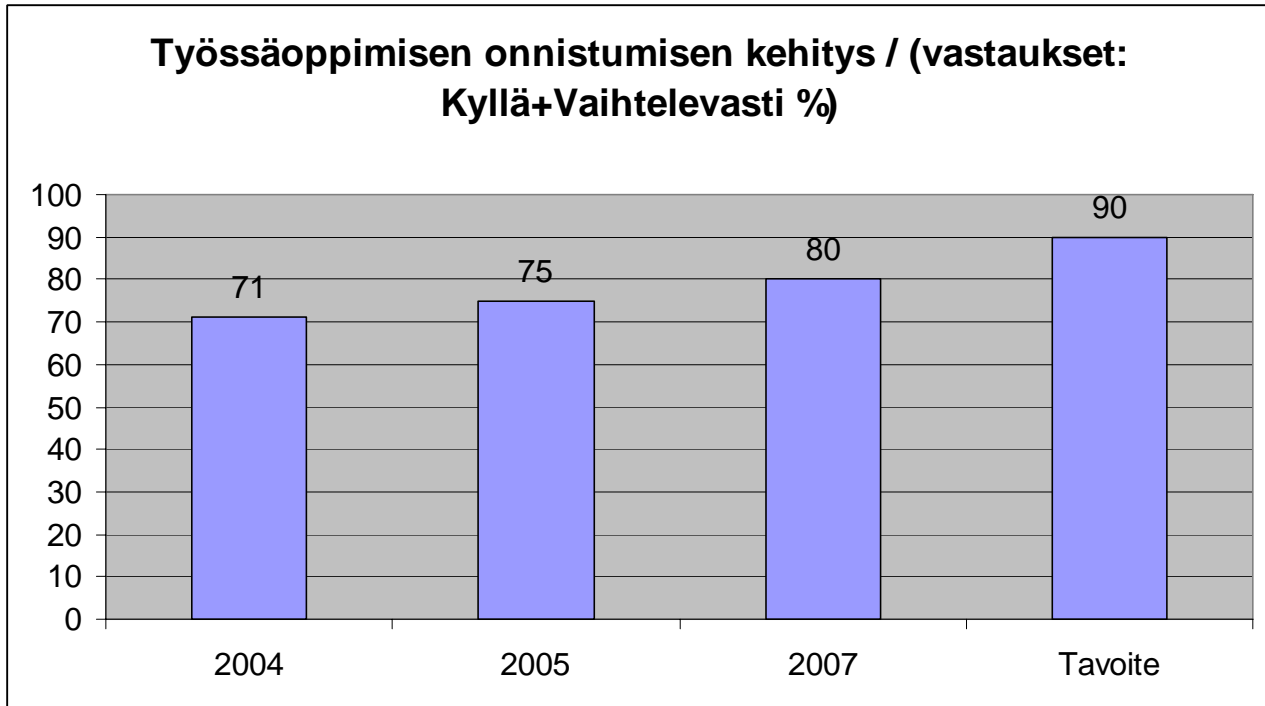
Tuetun ohjauksen avulla työssäoppiminen onnistuu jopa hieman paremmin kuin tavallinen työssäoppiminen muilla opiskelijoilla.

Haastattelun perusteella työssäoppiminen alkaa vakiintua opiskelun muotona ja se on tuttua työpaikkojen edustajille. Haastattelussa kävi ilmi, että samoilla työssäoppimispaikoilla asioi monia eri oppilaitoksia. Palautteen perusteella Keskuspuiston ammattiopiston henkilökunta pitää opiskelijoista hyvää huolta työssäoppimispaikoilla.

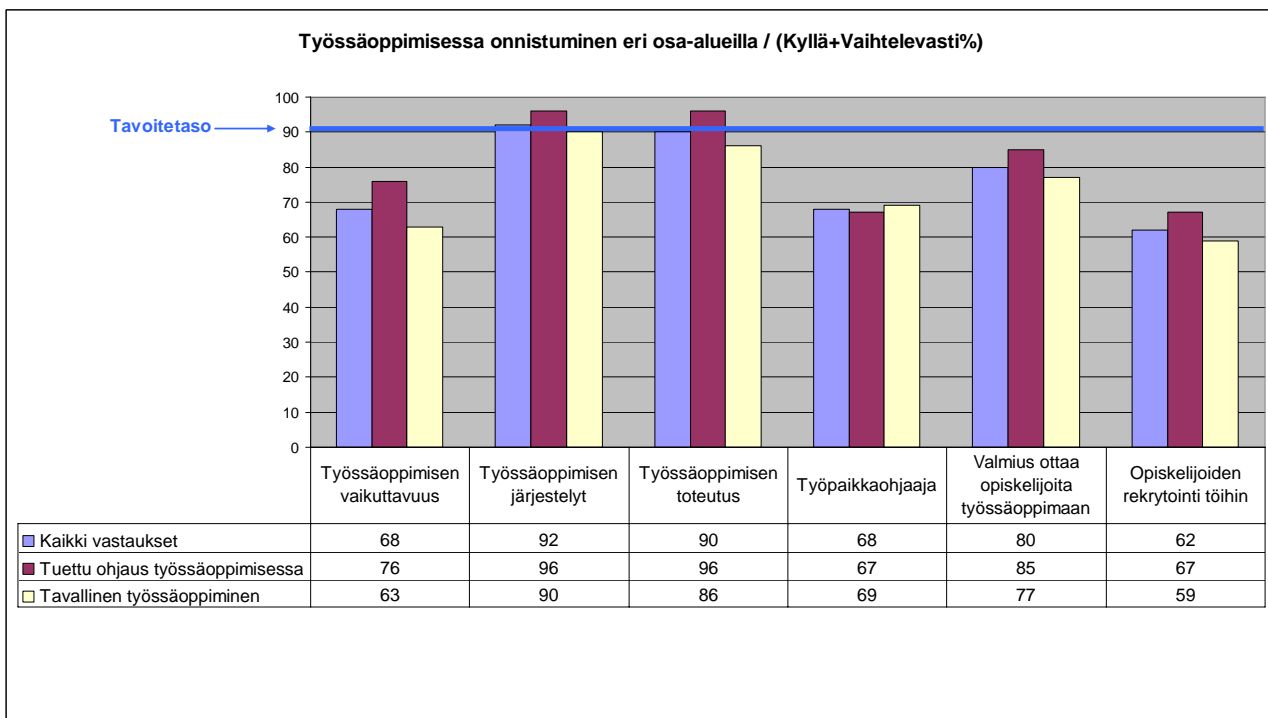
Samuli Sollo
laatupäällikkö

1. Työssäoppimisen onnistuminen kokonaisuutena

Työssäoppiminen on onnistunut paremmin kuin aikaisemmin.

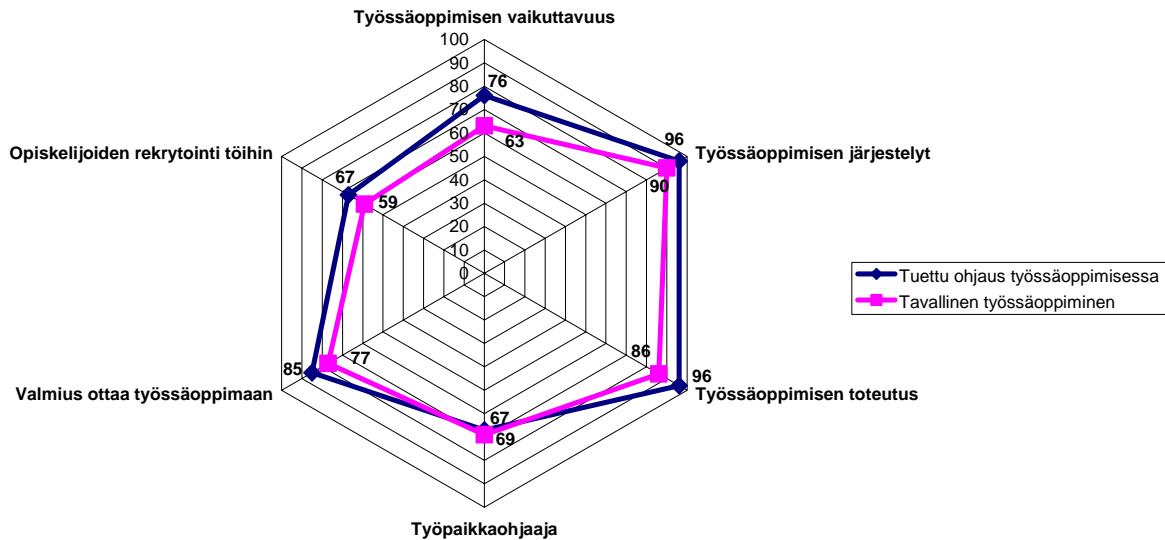

Parhaiten on onnistuttu työssäoppimisen järjestelyissä ja toteutuksessa. Huonoiten on onnistuttu opiskelijoiden rekrytoinnissa töihin opiskelun jälkeen.

Tuetun työssäoppimisen piiriin ohjataan opiskelijoita, joilla olisi ilman tukea vaikeuksia suorittaa työssäoppimista. Tuetussa ohjauksessa työssäoppiminen onnistuu jopa tavallista työssäoppimista paremmin.

Työssäoppimisen onnistuminen tuetussa ohjauksessa ja tavallisessa ohjauksessa / onnistumisprosentti

Onnistumisprosentti työssäoppimisessä	
Tuettu ohjaus työssäoppimisessä	Tavallinen työssäoppiminen
<u>85 %</u>	<u>77 %</u>

2. Työssäoppimisen vaikuttavuus

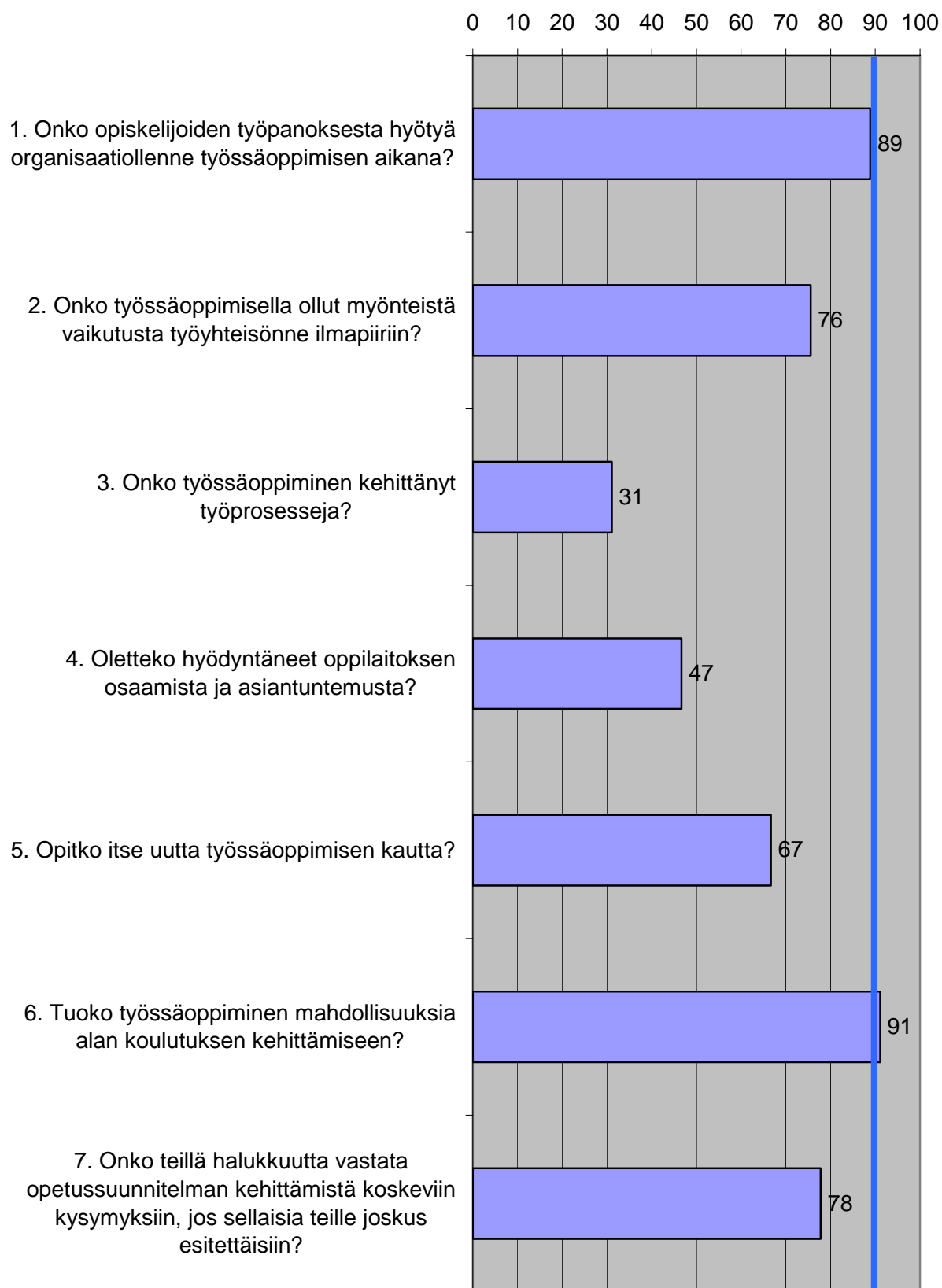
Opiskelijoiden työpanoksesta on usein (89 %) hyötyä työpaikalla ja työssäoppiminen vaikuttaa usein (76 %) myönteisesti työpaikan ilmapiiriin. Työssäoppiminen tuo usein (91 %) mahdollisuuksia koulutuksen kehittämiseen ja useat (78 %) työnantajat ovat halukkaita vastaamaan opetussuunnitelman kehittämistä koskeviin kysymyksiin. Useat työpaikan edustajat olivat oppineet itse uutta työssäoppimisen kautta (67 %). Opistosta on muodostunut työpaikan edustajille hyvä kuva työssäoppimisen yhteistyökumppanina.

Työssäoppiminen on kehittänyt harvoin (31 %) työprosesseja sekä vain puolet (47 %) työssäoppimispaikoista on hyödyntänyt oppilaitoksen osaamista ja asiantuntemusta.

Työssäoppimisen kehittämistoiveena esitettiin opiskelijoille etukäteisvalmennusta työhön sekä työhön tutustumista. Oppimistavoitteet tulisi sovittaa työssäoppimisjakson pituuden mukaisesti. Opistolta toivottiin opiskelijoiden ohjaamiseen enemmän tukea työpaikalle. Harvalla työssäoppimispaikalla on ollut muuta yhteistyötä opiston kanssa työssäoppimisen lisäksi.

Työpaikan edustajat saavat tietoa Keskuspuiston ammattiopistossa järjestettävästä koulutuksesta opiston henkilökunnalta tai opiskelijoilta. Muiden markkinointikanavien kautta tietoa opistosta on tullut vähän.

Työssäoppimisen vaikuttavuus / Kyllä tai vaihtelevasti %

34. Minkälainen kuva sinulle on muodostunut opistosta työssäoppimisen yhteistyökumppanina?

Hyvä kuva (35 mainintaa).

- Voi kysyä neuvoa ja saa ohjausta.
- Oppilaista huolehditaan hyvin.
- Ollaan kiinnostuneita opiskelijan työssäoppimisjakson sujumisesta.
- Yhteydenpito toimii hyvin.
- Minua kiinnostaa yhteistyö.
- Reipas.
- Sujuva.
- Myönteinen.
- Positiivinen.
- Joustava.
- Tasapainoinen ja varma sekä ammattitaitoinen.
- Asiantunteva.
- Opettajan ja tulkin kautta ihan hyvä kuva.

Erittäin hyvä (7 mainintaa).

- Toiminta ja yhteistyö on mutkatonta.
- Kaikki on sujunut hyvin.

Ei minkäänlaista kuvaa (3 mainintaa).

- Hirveän vähän olen ollut oppilaitoksen kanssa tekemisessä, enemmän opiskelijoiden kanssa tekemisissä. Yhteydenpitoa ei ole kaivannutkaan, kun menee hyvin opiskelijoiden kanssa.
- Ollaan vielä hyvin kypsyemisasteella, opiskelijat ovat olleet innokkaita, olemme olleet vasta vähän aikaa tekemisissä.

On tultu toimeen (1 maininta).

35. Miten kehittäisit työssäoppimista?

En osaa sanoa (13 mainintaa).

Etukäteisvalmentautuminen työhön, työhön tutustumista etukäteen (13 mainintaa).

- Ehkä opettajan ensikäynti opiskelijan kanssa olisi hyvästä. Silloin opettajakin pääsisi sanomaan mielipiteensä asioiden eteenpäin viemisestä.
- Työssäoppijalla pitäisi olla hyvät perusvalmiudet koululta ennen työssäoppimista, työhön liittyvät käsitteet ja työmenetelmät hallussa.
- Opettajien pitäisi olla valmiutuneita tämän hetkisestä työelämästä ja työssäoppimisessa harjoiteltaisiin käytänteitä.
- Enemmän tarkempaa tietoa opistossa siitä, mitä työelämässä tehdään. Työelämän ja koulun väliä tarvittavassa osaamisessa pitäisi kaventaa.
- Katsotaan mitä yritys pystyy tarjoamaan ja mitä opiskelija osaa, pyritään sovittamaan nämä yhteen.
- Ehkä henkilön perustaitojen kartoitus ja kirjaaminen pitäisi olla selkeämpi. Lähtötason kartoitus olisi hyvä olla olemassa, mitä osaa, mitä haluaa tehdä.
- Tuntuu joskus, että oppijan motivoinnin kuntoon saattamiselle olisi tarvetta, jotta oppi menisi perille.
- Koulussa pitäisi keskittyä enemmän siihen, miten töissä ollaan. Poissaoloja ei voisi olla. Pitää olla valmis työssäoppimiseen. Ensin pitää oppia käymään koulua.
- Sen mukaan eletään, minkä vuosikurssin opiskelijoita on tulossa.
- Oppilaiden vammoista voisi olla enemmän tietoa, silloin olisi helpompi käsitellä kaveria.
- Taustatietoja opiskelijasta opiskelijan käsittelyä varten, jotta ei lähdetä opiskelijaa ohjaamaan väärin.
- Jos olisi mahdollisuus tutustua oppilaaseen paremmin ja tietäisi opiskelijan vahvuudet ja heikkoudet etukäteen. Silloin pystyisi suunnittelemaan sopivan työpaikan ja ohjaajan.

Tavoitteet saattavat joskus olla liian suuria lyhyelle jaksolle (8 mainintaa).

- Tavoitteiden madaltamista realistisimmiksi, tavoitteiden ei tarvitse olla niin laajoja.
- Ehkä tavoitteiden määrittely tiukemmin alkuun. Omia töitäkin suunniteltaisiin tarkemmin työssäoppijaa ajatellen.
- Neljän viikon jakso on minimi, jonka aikana henkilö oppii talon tavoille. Kahdeksan viikon jakso on parempi ajatus työssäoppimisen kestosta.
- Työssäoppimisen ajan pitäisi olla pidempi esim. 3 kk, koska oppiminen vaatii aikaa. Silloin opiskelija alkaa hallitsemaan työtehtäviä.
- Aika nopealla aikataululla tulee yhteydenotot, henkilöstöpäällikön kanssa voisi

tehdä 2-3 vuoden suunnitelman työssäoppimisesta.

- Kavereille pitäisi kuulua paljon enemmän konkreettista työntekoa. Toistepäin pitäisi kääntää koko systeemi. Enemmän työssäoppimista ja vähemmän koulussaolemista.
- Siitä pitäisi antaa arvosana. Se antaisi innokkaille opiskelijoille lisää ryhtiä. Esim. käyttäytyminen, aikataulujen noudattaminen ja työn suorittaminen. Selonteko työntekijästä.

Koululta voisi olla tukea enemmän, koska työpaikalla ei ole aikaa opastaa kovinkaan paljon (6 mainintaa).

- Työvalmentajan panos äärimmäisen tärkeä kaikkien opiskelijoiden kohdalla.
- Yhteistyö opiston henkilökunnan kanssa työssäoppimisen aikana olisi opiskelijalle hirveän hyvä. Vuorovaikutusta pitäisi olla enemmän, vastuunkantamista opiskelijasta.
- Kokonaisuutena pitäisi pystyä opiskelijoita enemmän ohjaamaan työpaikalla. Mitä työnteko on ja mitkä ovat työmaiden pelisäännöt.
- Työpaikan henkilöstön perehdyttäminen, koska henkilökunnan vaihtuvuus työpaikalla tuo haasteita.
- Ehkä meillä pitäisi olla paremmat valmiudet. Opiskelijat tarvitsevat enemmän henkilökohtaista ohjausta, kuin normaalikoulusta tulevat.

Ei ole suoranaista kehitettävää tällä hetkellä, kaikki menee hyvin (4 mainintaa).

Extra harjoittelupäiviä myös kiireellisinä ajankohtina esimerkiksi jouluna (1 maininta).

Se riippuu työpisteistä, kaikki paikat ovat omanlaisiaan (1 maininta).

36. Mitä yhteistyötä olet tehnyt Keskuspuiston ammattiopiston kanssa työssäoppimisen lisäksi?

Ei ole ollut muuta (29 mainintaa).

On opastettu puolin ja toisin (8 mainintaa).

- Nyt juuri on koulutus menossa, erityisopiskelijan työssäoppiminen.
- Olen ollut kehittämistyössä mukana.
- Olen saanut opettajilta neuvoja käytännön työssä.
- Olen käynyt koululla luennoimassa koulutuksessa.

Keskuspuiston ammattiopisto on hyvä asiakas (6 mainintaa).

- Laitteiden korjausta.
- Käyn luokissa tekemässä asennusta ja kaapelointia koulussa.
- Raaka-ainetta on toimitettu opistolle.
- Verkko-oppimiseen liittyviä juttuja ja ohjelmistokehitystä.

Jonkun verran ollaan käyty vierailuilla (2 mainintaa).

- Valokuvaajayhdistyksen kanssa olemme pitäneet kokouksen opistolla..

Yksi aikuisryhmä on yhdessä kohteessa maalilemassa (3 mainintaa).

- Opiskelijat tekivät meille harjoittelutöitä koululla.
- Oppilas oli meillä kesätöissä.

Olen ostanut tarvikkeita opistolta, kuten meriheiniä (1 maininta).

37. Mitä yhteistyötä haluaisitte tehdä Keskuspuiston ammattiopiston kanssa työssäoppimisen lisäksi?

En osaa sanoa (13 mainintaa).

Ei ole muuta toivottavaa (8 mainintaa).

Samanlaista kuin nytkin (5 mainintaa).

- Ihan samanlaista.
- Tämä yhteistyö toimii hyvin näin.
- Kaikki mahdollinen on jo. Yhteyksiä on viikoittain.
- Ei oikeastaan ole tarvetta enemmälle.

Jos on sellaisia opiskelijoita, josta saadaan tänne työntekijöitä, sellaista yhteistyötä olen valmis tekemään (5 mainintaa).

- Hyvä ja konkreettinen tapa saada taitavia avustavia suunnittelijoita, tämän konkreettisempaa ei olekaan. Työssäoppiminen on ihan hyvä yhteistyömuoto.
- Saada opiskelijoita työllistettyä koulun etäpisteisiin.
- Miten pystytään järjestämään työssäoppimispaikkoja ja työpaikkoja opiskelijoille, siinä haluamme olla mukana. Ulkomaalaisilla opiskelijoilla on myönteinen vaikutus ilmapiiriin, se tuo uutta työilmapiiriin.
- Suunnittelun tasolle päästä mukaan, nivelvaiheen yhteistyön kehittämisessä mukana, jotta tilanteesta saadaan joustavampi.

Riippuu mitä teillä on tarjota. Pitäisi olla ehdotuksia (3 mainintaa).

- Vaikea sanoa mitään tässä vaiheessa, koska ei osaa kuvitella mitä se voisi olla.
- Kun ei tunne opiston toimintaa, ei osaa ajatella asiaa.

Koulutusta ohjauksesta (3 mainintaa).

- Oppilaiden ohjauksesta.
- työpaikkaohjaajan koulutusta.

Tutustumiskäyntejä työpaikalta koululle (2 mainintaa).

Vähän liiketoimintaa tietysti (2 mainintaa).

- Jos vain pystytään auttamaan, kaikki kaupallinen yhteistyö on mahdollista.

Enemmän yhteistyötä on ollut korkeakoulujen kanssa esim. Lahden muotoiluinstituutin kanssa on tehty, kesäkalusteiden suunnittelua, vaate-esittelyjä. Espoon pääkonttori sopii isommat projektit (1 maininta).

Varmasti aika realistista annettavaa olisi lyhyiden koulutusjaksojen antaminen opistolle esim. tuotekuvausta, valokuvaterapiaa (1 maininta).

Oppilaitoksia on paljon, hirveän paljon ei teitä voida samaan aikaan ottaa. Opiskelijat on sijoitettu halliin vanhempien asentajien joukkoon (1 maininta).

Kaikki yhteinen toiminta on aina tervetullutta, joka edesauttaa asioiden eteenpäin menoa (1 maininta).

Meidän kohderyhmänä ei ole enää oppilaitosmaailma, se vie liikaa resursseja hyötyyn nähden (1 maininta).

38. Mistä olet saanut tietoa Keskuspuiston ammattiopistossa järjestettävästä koulutuksesta?

Keskuspuiston ammattiopiston työntekijöiltä (16 mainintaa).

En mistään (9 mainintaa).

Opiskelijalta (8 mainintaa).

Kollegalta (5 mainintaa).

Sähköpostilla (4 mainintaa).

Internetistä (4 mainintaa).

Postitse (3 mainintaa).

Työssäoppimisten kautta (3 mainintaa).

Yhteishausta (1 maininta).

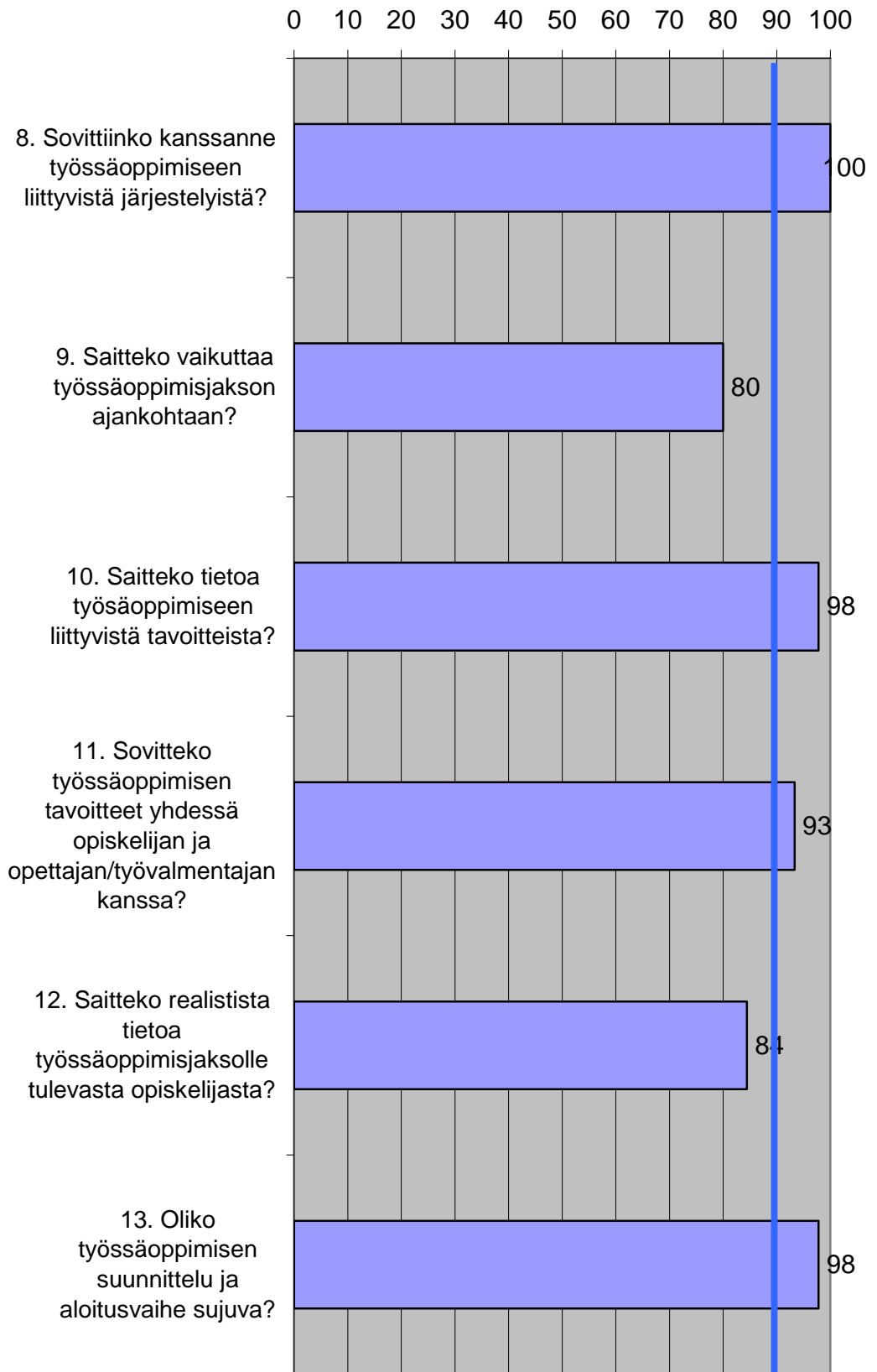
3. Työssäoppimisen järjestelyt

Työssäoppimisen järjestelyissä onnistuttiin monessa kohdassa erittäin hyvin. Järjestelyistä on sovittu työpaikkojen kanssa (100 %), työssäoppimiseen liittyvistä tavoitteista on saanut tietoa työpaikalla (98 %) sekä niistä on sovittu yhdessä (93 %). Suunnittelu ja aloitusvaihe on ollut sujuva (98 %).

Useat työpaikan edustajat saivat vaikuttaa työssäoppimisjakson ajankohtaan (80 %).

Useat työpaikan edustajat saivat realistista tietoa työssäoppimisjaksolle tulevasta opiskelijasta (84 %).

Työssäoppimisen järjestelyt / Kyllä tai vaihtelevasti %

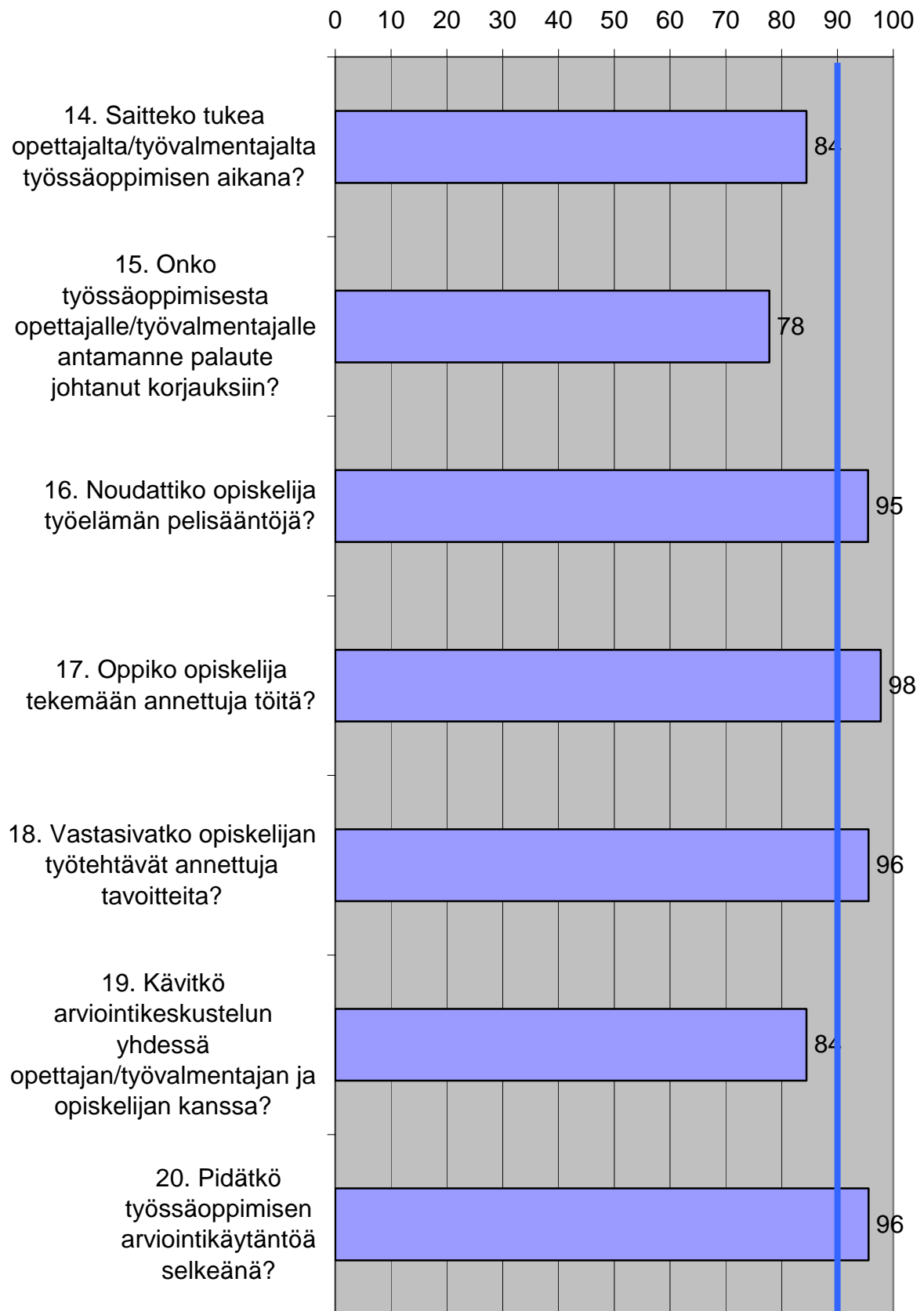

4. Työssäoppimisen toteutus

Työssäoppimisen toteutuksessa onnistuttiin monessa kohdassa erittäin hyvin. Opiskelijat noudattivat usein (95 %) työelämän pelisääntöjä. Opiskelijat oppivat tekemään annettuja töitä (98 %). Opiskelijan työtehtävät vastasivat annettuja tavoitteita (96 %). Arviointikäytäntöä pidettiin usein (96 %) selkeänä.

Tukea opettajalta ja työpaikkaohjaajalta on saanut melko usein (84 %). Arviointikeskustelu käytiin yhdessä melko usein (84 %) ja opettajalle/työvalmentajalle annettu palaute on johtanut korjauksiin melko usein (78 %).

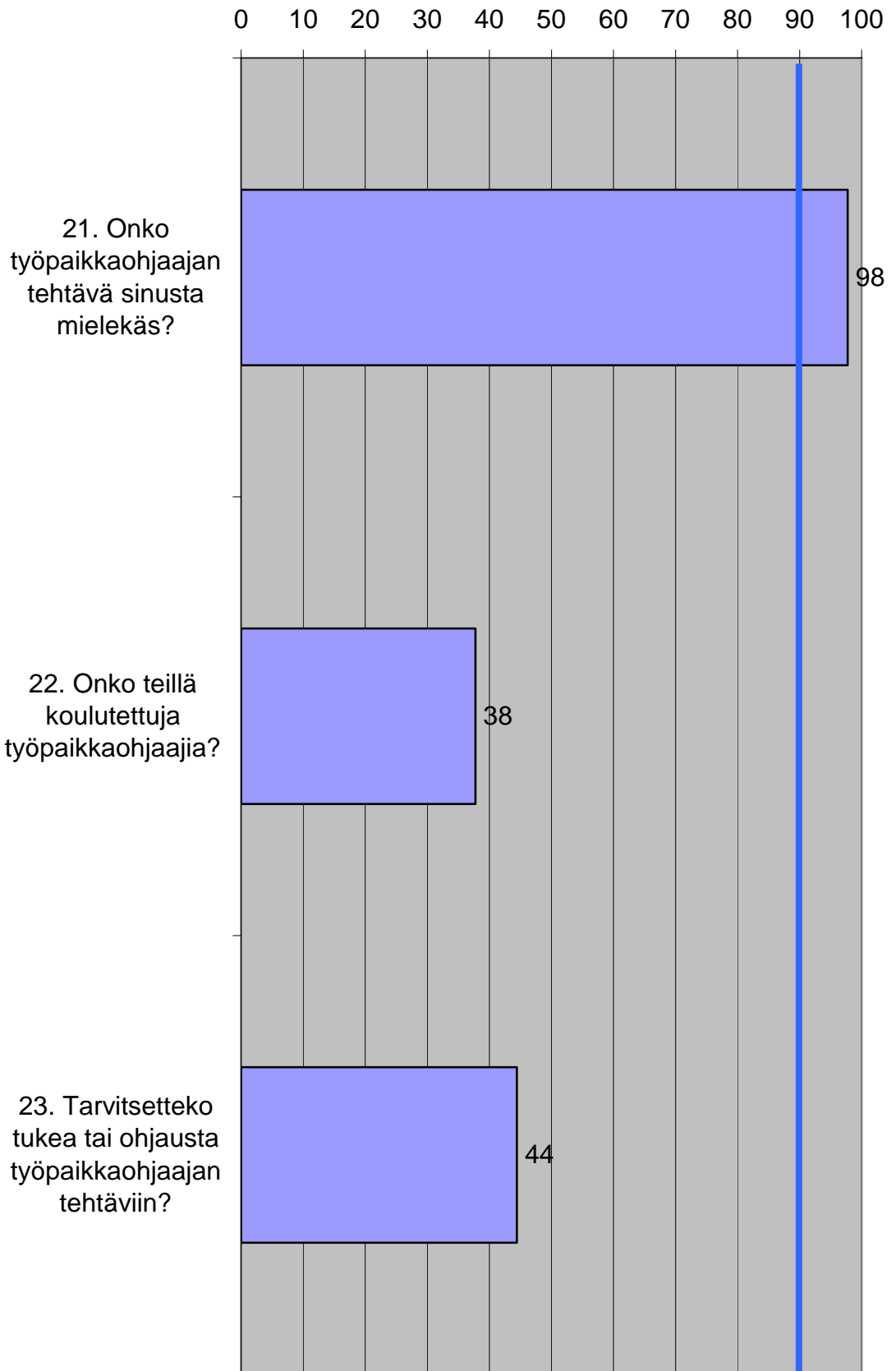
Työssäoppimisen toteutus / Kyllä tai vaihtelevasti %

5. Työpaikkaohjaaja

Työpaikkaohjaajan tehtävä on työelämänedustajalle usein mielekäs (98 %). Koulutettuja työpaikkaohjaajia on alle puolella (38 %) työssäoppimispaikoista. Tukea tai ohjausta työpaikkaohjaajan tehtäviin koetaan tarvittavan alle puolessa (44 %) työssäoppimispaikoista.

Työpaikkaohjaaja / Kyllä tai vaihtelevasti %

6. Valmius ottaa opiskelijoita työssäoppimaan

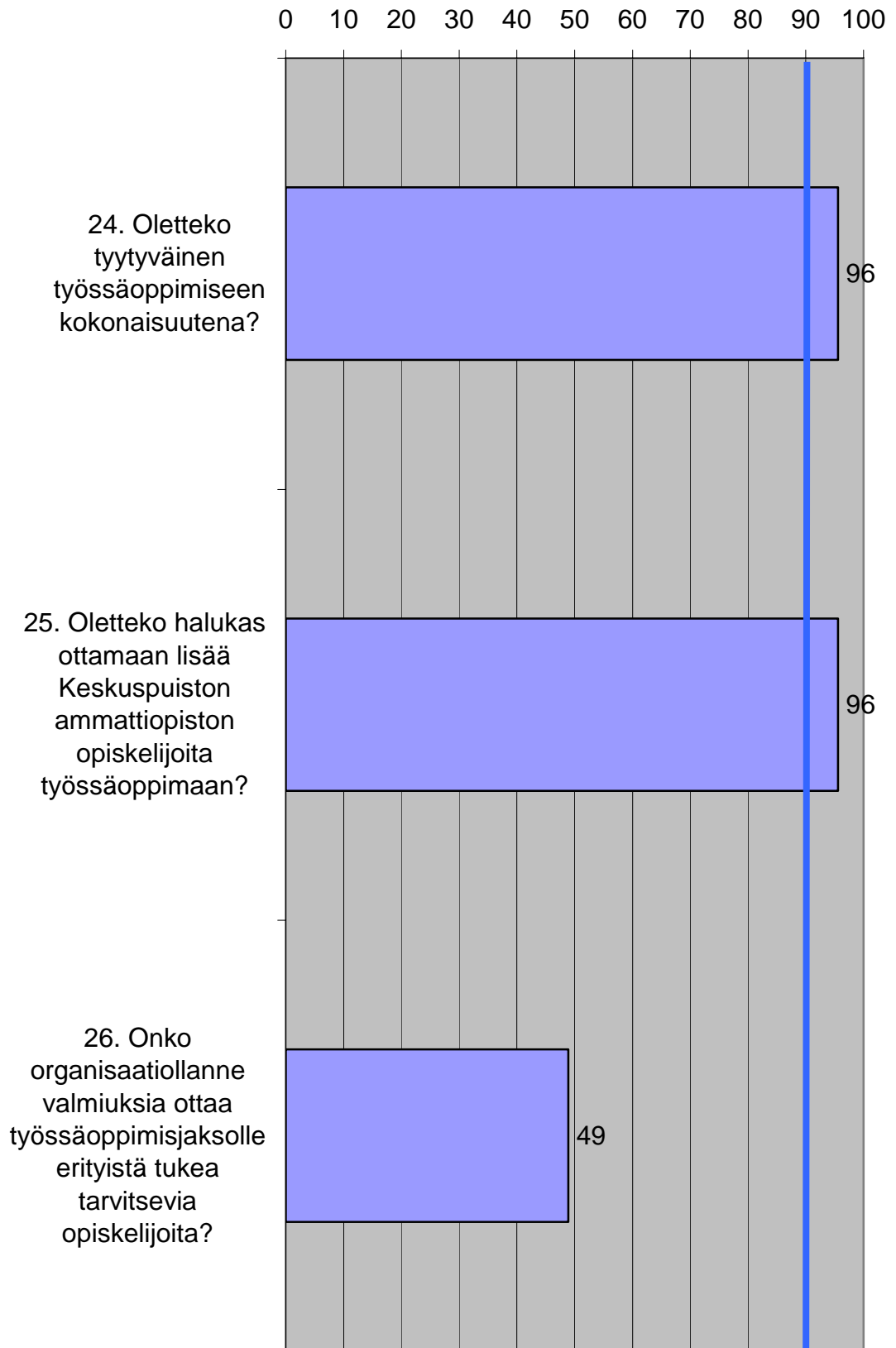
Työelämän edustajat olivat tyytyväisiä (96 %) työssäoppimiseen kokonaisuutena ja olivat halukkaita (96 %) ottamaan lisää Keskuspuiston ammattiopiston opiskelijoita työssäoppimaan.

Erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita on valmis ottamaan puolet (49 %) työssäoppimispaikoista.

Työssäoppimispaikat haluaisivat melko itsenäisesti työskenteleviä, alasta kiinnostuneita ja reippaita opiskelijoita.

Kokoajan ohjausta vaativia opiskelijoita, joilla on suuria henkisiä tai fyysisiä vaikeuksia ei haluttaisi ottaa työssäoppimaan työpaikalle. Hankalana koetaan myös se, jos opiskelija ei ole motivoitunut eikä käy töissä.

Valmius ottaa opiskelijoita työssäoppimaan / Kyllä tai vaihtelevasti %

27. Minkälaisia opiskelijoita voitte ottaa työssäoppimaan?

Melko itsenäisesti työskenteleviä (16 mainintaa).

- Opiskelijoita, jotka pystyvät melko itsenäiseen työhön.
- Sellaisia, jotka pystyvät itsenäiseen työskentelyyn itsenäisen ohjauksen jälkeen.
- Opiskelijoita, jotka suoriutuvat työtehtävistä kohtuullisella neuvomisella, ei sido henkilökuntaa liikaa
- Omatoimisia mahdollisimman paljon. Pärjää normaalilla kommunikoinnilla ja pystyy itsenäiseen työhön.
- Vastaavan tasoinen joka oli, tarvitsi aika vähäistä ohjausta.
- Suht koht itsenäisiä. Oppii vähällä sanomisella ja ohjauksella.
- Opiskelijoita joilla on ammatinperusvalmiudet hallinnassa
- Vähintään perustaidot osaavaa ja mielellään jonkin erikoisalan osaavaa.
- Pystyy itsenäiseenkin työskentelyyn, reippaita ja motivoituneita.
- Opiskelijoita, jotka pärjäävät koneiden käytössä ja asiakaspalvelussa.
- Jotka pystyvät omatoimiseen työntekoon, silloin ei tarvitse seurata kokoajan.
- Jotka ovat pidemmälle edistyneitä, ketkä osaavat tehdä jotain ja haluavat tehdä. Ei ihan aloittelijoita.
- Toisen tai kolmannen vuoden opiskelijoita.
- Fyysisesti toimivia, itsenäiseen työhön kykeneviä.
- Riippuu koulun panoksesta tukea työpaikan lisäksi opiskelijaa.

Jotka ovat alasta kiinnostuneita (7 mainintaa).

- Joku joka on ihan tosissaan ammattia opiskelemassa.
- Ihminen kuin ihminen, joka on alasta kiinnostunut.
- Suunnitteluassistentteja, jotka haluavat alalle ja kehittyä 3 d osaamisessa.
- En ehkä hirveän nuoria. Jostain syystä tytöillä on parempi motivaatio. Motivaatio on tärkeä asia.
- Periaatteessa kaikki, jotka ovat itse halukkaita.
- Haluavat tuoda itsensä esiin ja jotka haluavat kehittää itseään työssä.

Erilaisia opiskelijoita (7 mainintaa).

- Vajaakuntoisia.
- Kaikenlaisia opiskelijoita.
- Aika iso haitari on siinä, tapauskohtaisesti.
- Näitä mitä on ollut, liikuntavammaisia, ihmissuhdeongelmaisista, näkövammaisia, syrjäytyneitä.
- Kaikkia keittiöihmisiä on voitu ottaa.

- Voin ottaa opiskelijoita.
- Ihan vuoden ajankohdasta kiinni, laidasta laitaan ollaan kyllä halukkaita neuvottelemaan ja kuulemaan tilanteet.

Normaaleja ammattikoululaisia (3 mainintaa).

- Normaaleja oppilaita.
- Normaaleja kouluopiskelijoita.

Reippaita (4 mainintaa).

- Reippaita ja oma-aloitteisia.
- Aktiivisia, jotka ovat paikalla, se on ensimmäinen edellytys. Työaikoja noudattavia.
- Hyvä fyysinen kunto. Täytyy seisoa ja kantaa tavaroita.

Sellaisia, jotka tulevat toimeen ihmisten kanssa (3 mainintaa).

- Pystyy hyvin kommunikoimaan ihmisten kanssa palvelualalla.
- Päiväkodissa tarvitaan tilannetajua.

Muuta (4 mainintaa).

- Ompelupuolen opiskelijoita
- Catering, sähkö, toimistotyöntekijöitä
- Kone- ja metallipuolen opiskelijoita, sähköpuolen opiskelijoita
- Radio koontaa tekeviä henkilöitä, jotka ymmärtävät elektroniikan perusteita ja miten levyjä käsitellään.

28. Minkälaisia opiskelijoita ette voi ottaa työssäoppimaan?

Koko ajan ohjausta vaativia (16 mainintaa).

- Paljon tukea tarvitsevia.
- Opiskelijoita, jotka tarvitsevat paljon tukea ja ohjausta.
- Opiskelijoita, jotka vaativat jatkuvaa ohjausta.
- Opiskelijoita, jotka tarvitsevat ohjausta koko ajan ellei ohjaaja ole koulun puolelta käytettävissä.
- Sellaisia, jotka eivät pysty itsenäiseen työskentelyyn ilman ohjausta.
- Paljon ohjausta tarvitsevia opiskelijoita
- Jotka vaatii hirveästi ohjaamista. Meillä ei ole resursseja ohjata esim. kuuroja.
- Opiskelijoita joilla ei ole perusvalmiuksia ammatin osa-alueilla.
- Ihan aloittelijaa, ensimmäisen vuosikurssin käynyt, ei työkokemusta, pitää olla kokoajan opastamassa.
- Sellainen, joka tarvitsee hyvin paljon valvontaa. Tekemistä ei voi seurata

jatkuvasti, koska se vie aikaa ja hidastaa muun työn suorittamista.

- Paljon ohjausta vaativia.
- Jos vaatii jatkuvasti ohjausaikaa.
- Kokoajan ohjausta vaativia.
- Jos ATK taidot ovat puutteellisia.
- Erikoistyöt rajoitteisia.

Jos on erittäin suuria fyysisiä tai henkisiä vaikeuksia (10 mainintaa).

- Jos on puheessa tai näössä ongelmia.
- Vaikeavammaisia ei voida ottaa.
- Kuulovammainen on siinä rajoilla.
- Jos on sosiaalista ongelmaa.
- Jos sosiaaliset taidot eivät ole tarpeeksi hyvät.
- Vetäytyvää ihmistä ei voida ottaa.
- Akuutissa huumeekoukussa kiemurtelevia.
- Alkoholistreja, viinaan meneviä.
- Ei minkäänlaisia tällä hetkellä.

Liikuntarajoitteisen ohjaukseen ei riitä resursseja (9 mainintaa).

- Liikuntarajoitteisia, talossa ei hissiä.
- Jos on fyysinen rajoite, ei kannata ryhtyä alalle.
- Liikuntarajoitteista ja invalideja ei voida ottaa, kaikki muut voidaan ottaa. Kädet, jalat ja pää täytyy toimia.
- Toimistomme on toisessa kerroksessa portaita pitkin, liikuntarajoitteiselle toimistossa käynti on hankalaa.
- Liikuntarajoitteiselle tämä ei sovi. Täällä pitää pakata ja kantaa.
- Jos on liikuntarajoitteisia.
- Invalidipotilas pyörätuolissa ei pysty toimimaan meidän toimitiloissa.
- Tässä joutuu liikkumaan, fyysistä voimaa tarvitaan radioiden nostelussa.

Opiskelijoita, jotka eivät ole motivoituneita (4 mainintaa).

- Senkaltaisia henkilöitä, joilta ei löydy omaa motivaatiota. Koulun pitää järjestää motivaatio opiskelijalle.
- Jotka eivät ole kiinnostuneet alasta. Turha niitä on sitten ottaa.
- Jos ei ole kiinnostunut työssäoppimisesta, se ei ole palkitsevaa kummallekaan. Ei voi pakottaa.

Epäsäännöllisesti työssä käyviä (3 mainintaa).

- Epäsäännöllisiä ja laiskoja sekä epärehellisiä. Huonokäyttöksiä.
- Sellaiset jotka eivät käy paikanpäällä, epäsäännölliset opiskelijat.

Kielimuuri voi olla ongelma, koska tässä on asiakaspalvelua (2 mainintaa).

- Jos ei puhu yhtään suomea, sellaista ei pysty ottamaan.

Opettaja tietää aika hyvin, ketä esittää meille (4 mainintaa).

- Tapauskohtaisesti katsotaan.
- Meillä työt ovat laidasta laitaan, ne eivät ole yksiselitteisiä.
- Tunnen myös teidän opettajia, he tietävät ketä voi tuoda minulle harjoittelemaan.

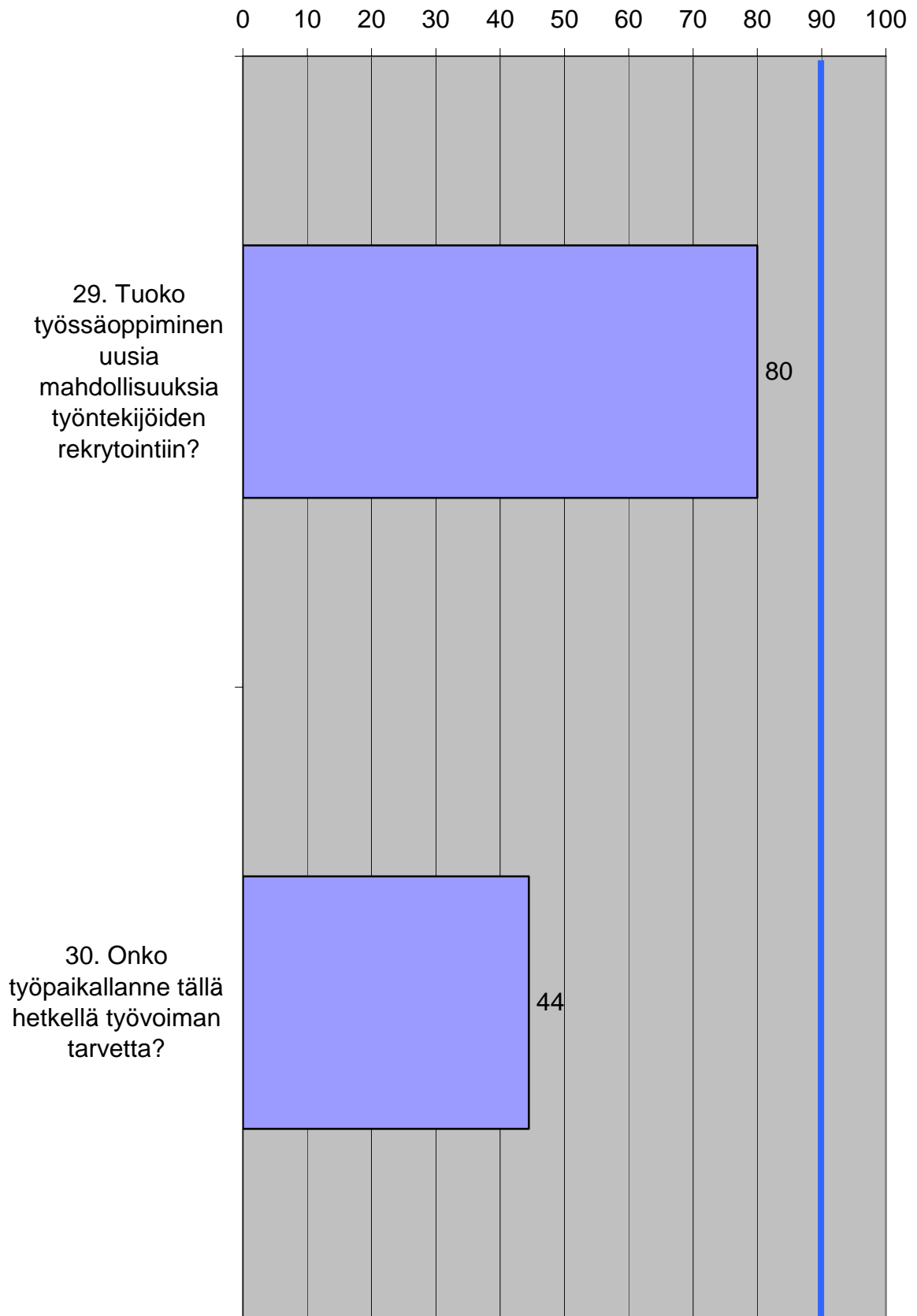
Ei rajoitteita ottamiselle (7 mainintaa).

En osaa sanoa (4 mainintaa).

7. Opiskelijoiden rekrytointi töihin

Työssäoppiminen tuo usein (80 %) uusia mahdollisuuksia työntekijöiden rekrytointiin. Työvoiman tarvetta on puolella (44 %) työpaikoista. Työpaikoilla tarvitaan sekä ammattitaitoista että aputyövoimaa. Kolmasosa työpaikoista ilmoitti tarvitsevänsä uusia työntekijöitä puolen vuoden päästä. Kolmasosa työpaikoista ilmoitti kesätöitä olevan tarjolla ja kolmasosa ei ollut vielä tehnyt päätöstä asiassa.

Opiskelijoiden rekrytointi töihin / Kyllä tai vaihtelevasti %

31. Minkälaista työvoiman tarvetta teillä on?

Vähän eri tasoista. Ammattitaitoista työvoimaa sekä aputyövoimaa (22 mainintaa).

- Ompelupuolelle, vaatteiden suunnittelu.
- Ompelutaitoiselle ihmiselle on aina tarvetta.
- Ompelua, venepatjan ompelua, veneen penkkien purkamista, kankaiden leikkaamista, saumaamista. Nopeasti opittavaa työtä on tarjolla.
- Ohjaajan tarve
- laitos ja verkostoasentaja
- Kausiluonteista keittiöapua, esimerkiksi joulun alla kiirettä
- Kassa/hyllytystyöntekijöiden tarvetta
- Järjestely-, keittiöalantyyöntekijä, atk-tukihenkilö, juridinen neuvoja
- Pakkaustyötä.
- Osaavaa keittiöapulaista ja tiskaajaa
- Samassa yrityksissä on työvoiman tarvetta, mutta ei tässä keittiössä.
- Mekaanista kokoonpanijaa.
- Koneistus.
- Myynnissä ja ohjelmisto suunnittelussa
- Pystyy olemaan lapsien kanssa lapsiryhmässä.
- kokeneista ammattimaalareista on aina pula
- Autokuljettaja, maalaus ja lasitus.
- Suunnittelijoita ja alustavia suunnittelijoita.
- Insinööreistä on pulaa yleensä alalla.
- Käsipareja tarvitaan aina, etenkin joulunaikana.
- Harjoittelijoiden tarvetta.

Ei ole tarvetta tällä hetkellä (8 mainintaa).

Tilanne vaihtelee (1 maininta).

Paikkoja ei ole auki, tarvetta on (1 maininta).

32. Mikä on näkemyksenne työvoiman tarpeesta puolen vuoden päästä?

Todennäköisesti tarvitaan lisää (18 mainintaa).

Samanlainen kuin nyt (12 mainintaa).

Sitä on vaikea sanoa (11 mainintaa).

Näyttää siltä, että ei ole tarvetta (3 mainintaa).

33. Minkälainen on kesätyöpaikkatilanne ensi kesänä?

Kesätyötilanne on avoin (19 mainintaa).

Kesätöitä on tarjolla (16 mainintaa).

Ei ole kesätyötä tarjolla (10 mainintaa).

LIITE 1. Kaikki vastaukset.

	Havaintoja yhteensä	Kyllä	Vaihtelevasti	Ei	Kyllä tai vaihtelevasti %
1. Onko opiskelijoiden työpanoksesta hyötyä organisaatiolenne työssäoppimisen aikana?	45	32	8	5	89
2. Onko työssäoppimisella ollut myönteistä vaikutusta työyhteisönne ilmapiiriin?	45	21	13	11	76
3. Onko työssäoppiminen kehittänyt työprosesseja?	45	9	5	31	31
4. Oletteko hyödyntäneet oppilaitoksen osaamista ja asiantuntemusta?	45	15	6	24	47
5. Opitko itse uutta työssäoppimisen kautta?	45	27	3	15	67
6. Tuoko työssäoppiminen mahdollisuuksia alan koulutuksen kehittämiseen?	45	36	5	4	91
7. Onko teillä halukkuutta vastata opetussuunnitelman kehittämistä koskeviin kysymyksiin, jos sellaisia teille joskus esitettäisiin?	45	30	5	10	78
8. Sovittiinko kanssanne työssäoppimiseen liittyvistä järjestelyistä?	45	42	3		100
9. Saitteko vaikuttaa työssäoppimisjakson ajankohtaan?	45	29	7	9	80
10. Saitteko tietoa työssäoppimiseen liittyvistä tavoitteista?	45	41	3	1	98
11. Sovitteko työssäoppimisen tavoitteet yhdessä opiskelijan ja opettajan/työvalmentajan kanssa?	45	34	8	3	93
12. Saitteko realistista tietoa työssäoppimisjaksolle tulevasta opiskelijasta?	45	33	5	7	84
13. Oliko työssäoppimisen suunnittelu ja aloitusvaihe sujuva?	45	42	2	1	98

	Havainnot yhteensä	Kyllä	Vaihtelevasti	Ei	Kyllä tai vaihtelevasti %
14. Saitteko tukea opettajalta/työvalmentajalta työssäoppimisen aikana?	45	33	5	7	84
15. Onko työssäoppimisesta opettajalle/työvalmentajalle antamanne palaute johtanut korjauksiin?	45	16	19	10	78
16. Noudattiko opiskelija työelämän pelisääntöjä?	44	34	8	2	95
17. Oppiko opiskelija tekemään annettuja töitä?	45	43	1	1	98
18. Vastasivatko opiskelijan työtehtävät annettuja tavoitteita?	45	36	7	2	96
19. Kävitkö arviointikeskustelun yhdessä opettajan/työvalmentajan ja opiskelijan kanssa?	45	36	2	7	84
20. Pidätkö työssäoppimisen arviointikäytäntöä selkeänä?	45	40	3	2	96
21. Onko työpaikkaohjaajan tehtävä sinusta mielekäs?	45	37	7	1	98
22. Onko teillä koulutettuja työpaikkaohjaajia?	45	14	3	28	38
23. Tarvitsetteko tukea tai ohjausta työpaikkaohjaajan tehtäviin?	45	16	4	25	44
24. Oletteko tyytyväinen työssäoppimiseen kokonaisuutena?	45	40	3	2	96
25. Oletteko halukas ottamaan lisää Keskuspuiston ammattiopiston opiskelijoita työssäoppimaan?	45	35	8	2	96
26. Onko organisaatiollanne valmiuksia ottaa työssäoppimisjaksolle erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita?	45	13	9	23	49
29. Tuoko työssäoppiminen uusia mahdollisuuksia työntekijöiden rekrytointiin?	45	31	5	9	80
30. Onko työpaikallanne tällä hetkellä työvoiman tarvetta?	45	12	8	25	44

KAIKKI YHTEENSÄ	1214	811	161	242	80
------------------------	-------------	------------	------------	------------	-----------

ei mukana kysymystä 23

LIITE 2. Vastaukset työpaikoilta, joissa on tuettua ohjausta.

	Havaintoja yhteensä	Kyllä	Vaihtelevasti	Ei	Kyllä tai vaihtelevasti %
1. Onko opiskelijoiden työpanoksesta hyötyä organisaatiolenne työssäoppimisen aikana?	18	15		3	83
2. Onko työssäoppimisella ollut myönteistä vaikutusta työyhteisönne ilmapiiriin?	18	10	6	2	89
3. Onko työssäoppiminen kehittänyt työprosesseja?	18	6	3	9	50
4. Oletteko hyödyntäneet oppilaitoksen osaamista ja asiantuntemusta?	18	9	4	5	72
5. Opitko itse uutta työssäoppimisen kautta?	18	10	2	6	67
6. Tuoko työssäoppiminen mahdollisuuksia alan koulutuksen kehittämiseen?	18	16		2	89
7. Onko teillä halukkuutta vastata opetussuunnitelman kehittämistä koskeviin kysymyksiin, jos sellaisia teille joskus esitettäisiin?	18	13	2	3	83
8. Sovittiinko kanssanne työssäoppimiseen liittyvistä järjestelyistä?	18	16	2		100
9. Saitteko vaikuttaa työssäoppimisjakson ajankohtaan?	18	14	2	2	89
10. Saitteko tietoa työssäoppimiseen liittyvistä tavoitteista?	18	17	1		100
11. Sovitteko työssäoppimisen tavoitteet yhdessä opiskelijan ja opettajan/työvalmentajan kanssa?	18	15	3		100
12. Saitteko realistista tietoa työssäoppimisjaksolle tulevasta opiskelijasta?	18	13	4	1	94
13. Oliko työssäoppimisen suunnittelu ja aloitusvaihe sujuva?	18	17		1	94

	Havainnot yhteensä	Kyllä	Vaihtelevasti	Ei	Kyllä tai vaihtelevasti %
14. Saitteko tukea opettajalta/työvalmentajalta työssäoppimisen aikana?	18	16	1	1	94
15. Onko työssäoppimisesta opettajalle/työvalmentajalle antamanne palaute johtanut korjauksiin?	18	8	6	4	78
16. Noudattiko opiskelija työelämän pelisääntöjä?	18	15	3		100
17. Oppiko opiskelija tekemään annettuja töitä?	18	18			100
18. Vastasivatko opiskelijan työtehtävät annettuja tavoitteita?	18	12	6		100
19. Kävitkö arviointikeskustelun yhdessä opettajan/työvalmentajan ja opiskelijan kanssa?	18	18			100
20. Pidätkö työssäoppimisen arviointikäytäntöä selkeänä?	18	18			100
21. Onko työpaikkaohjaajan tehtävä sinusta mielekäs?	18	15	2	1	94
22. Onko teillä koulutettuja työpaikkaohjaajia?	18	7		11	39
23. Tarvitsetteko tukea tai ohjausta työpaikkaohjaajan tehtäviin?	18	8	3	7	61
24. Oletteko tyytyväinen työssäoppimiseen kokonaisuutena?	18	16	1	1	94
25. Oletteko halukas ottamaan lisää Keskuspuiston ammattiopiston opiskelijoita työssäoppimaan?	18	16	2		100
26. Onko organisaatiollanne valmiuksia ottaa työssäoppimisjaksolle erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita?	18	7	4	7	61
29. Tuoko työssäoppiminen uusia mahdollisuuksia työntekijöiden rekrytointiin?	18	11	3	4	78
30. Onko työpaikallanne tällä hetkellä työvoiman tarvetta?	18	6	4	8	56

KAIKKI YHTEENSÄ	486	354	61	71	85
------------------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------

ei mukana kysymystä 23

LIITE 3. Vastaukset työpaikoilta, joissa on tavallista työssäoppimista.

	Havaintoja yhteensä	Kyllä	Vaihtelevasti	Ei	Kyllä tai vaihtelevasti %
1. Onko opiskelijoiden työpanoksesta hyötyä organisaatiolenne työssäoppimisen aikana?	27	17	8	2	93
2. Onko työssäoppimisella ollut myönteistä vaikutusta työyhteisönne ilmapiiriin?	27	11	7	9	67
3. Onko työssäoppiminen kehittänyt työprosesseja?	27	3	2	22	19
4. Oletteko hyödyntäneet oppilaitoksen osaamista ja asiantuntemusta?	27	6	2	19	30
5. Opitko itse uutta työssäoppimisen kautta?	27	17	1	9	67
6. Tuoko työssäoppiminen mahdollisuuksia alan koulutuksen kehittämiseen?	27	20	5	2	93
7. Onko teillä halukkuutta vastata opetussuunnitelman kehittämistä koskeviin kysymyksiin, jos sellaisia teille joskus esitettäisiin?	27	17	3	7	74
8. Sovittiinko kanssanne työssäoppimiseen liittyvistä järjestelyistä?	27	26	1		100
9. Saitteko vaikuttaa työssäoppimisjakson ajankohtaan?	27	15	5	7	74
10. Saitteko tietoa työssäoppimiseen liittyvistä tavoitteista?	27	24	2	1	96
11. Sovitteko työssäoppimisen tavoitteet yhdessä opiskelijan ja opettajan/työvalmentajan kanssa?	27	19	5	3	89
12. Saitteko realistista tietoa työssäoppimisjaksolle tulevasta opiskelijasta?	27	20	1	6	78
13. Oliko työssäoppimisen suunnittelu ja aloitusvaihe sujuva?	27	25	2		100

	Havainnot yhteensä	Kyllä	Vaihtelevasti	Ei	Kyllä tai vaihtelevasti %
14. Saitteko tukea opettajalta/työvalmentajalta työssäoppimisen aikana?	27	17	4	6	78
15. Onko työssäoppimisesta opettajalle/työvalmentajalle antamanne palaute johtanut korjauksiin?	27	8	13	6	78
16. Noudattiko opiskelija työelämän pelisääntöjä?	26	19	5	2	92
17. Oppiko opiskelija tekemään annettuja töitä?	27	25	1	1	96
18. Vastasivatko opiskelijan työtehtävät annettuja tavoitteita?	27	24	1	2	93
19. Kävitkö arviointikeskustelun yhdessä opettajan/työvalmentajan ja opiskelijan kanssa?	27	18	2	7	74
20. Pidätkö työssäoppimisen arviointikäytäntöä selkeänä?	27	22	3	2	93
21. Onko työpaikkaohjaajan tehtävä sinusta mielekäs?	27	22	5		100
22. Onko teillä koulutettuja työpaikkaohjaajia?	27	7	3	17	37
23. Tarvitsetteko tukea tai ohjausta työpaikkaohjaajan tehtäviin?	27	8	1	18	33
24. Oletteko tyytyväinen työssäoppimiseen kokonaisuutena?	27	24	2	1	96
25. Oletteko halukas ottamaan lisää Keskuspuiston ammattiopiston opiskelijoita työssäoppimaan?	27	19	6	2	93
26. Onko organisaatiollanne valmiuksia ottaa työssäoppimisjaksolle erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita?	27	6	5	16	41
29. Tuoko työssäoppiminen uusia mahdollisuuksia työntekijöiden rekrytointiin?	27	20	2	5	81
30. Onko työpaikallanne tällä hetkellä työvoiman tarvetta?	27	6	4	17	37
KAIKKI YHTEENSÄ	728	457	100	171	77

ei mukana kysymystä 23

LIITE 4. Haastattelussa mukana olleet työssäoppimispaikat.

Kuvajainen
Valokuvaamo Studio Sipilä P Tmi
Web Fellows Oy
4SENS
Postituspojat Oy
Rekolan auto- ja rengashuolto Oy
Wolkswagen Center Helsinki
Sodexo Oy, Tilastokeskus
Vantaan kaupunki, Mikkolan koulu, keittiö
Katri Antell, Ravintola Martintalo
Hyvinkään sairaala
Lilinkotisäätiö, Pekinkodin keittiö
Fazer Amica, NCC-talo
Marioff Corporation Oy
Protoshop Oy
Kavika Oy
Invalidiliitto ry, toimintakeskus Seesam
Vantaan kp palvelu
Helsingin kaupunki Päiväkotii Pihapirtti
Helsingin Hengitysyhdistys ry, Laakson sairaalan kanttiini
Palmia
Hoivakoti Hopea
S-Market Kaivoksela
Orton Invalidisäätiö
Maalausliike Jaristo Oy
Esko Nurmisen Maalaamo
KYKY Lasi Oy
Pesula Omaoksa
Kymen Rakennesuunnittelu Oy
WSP Finland Oy
Helsingin vesi
Beesting Oy
PHData Oy
Antenni ja TV-apu
Nokia Networks
AFT Finland TV-viihde-elektroniikka huolto
Helsingin työttömät Ry, HETY
Televideo Finland
SOL Merikortteli
Tuusulan kunta, Palvelukeskus Tuuskoto
Verhoomo Prima
Verhoomo Mauronet Oy
IKEA Oy, Vantaa
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy
Verhoiluliike Paljakka